
XVIII
ZESTOA XVI. MENDEAN
(1554)

Iñaki Azkune Mendia

(1554)

1. 1554. URTEA.....	3
1.1. Zestoarren testamentuak.....	3
1.1.1. Joan Igarategiren testamentua	3
1.1.2. Pedro Ausoroetxearen testamentua.....	3
1.1.3. Maria Perez Aiakoaren testamentua. Ondasunen inbentarioa	5
1.1.4. San Joan Idiakaitzen testamentua.....	6
1.1.5. Maria Joango Uzgangaren testamentua.....	8
1.1.6. Joan Arbestainen testamentua.....	8
1.1.7. Grazia Gorosarriren testamentua.....	9
1.2. Zestoarren ezkontza-kontratuak	11
1.2.1. Lazaro Armendiaren eta Maria Lopez Zelaikoaren arteko ezkontza.....	11
1.2.2. Lazaro Azkueren eta Maria Gorosarriren arteko ezkontza.....	12
1.3. Zestoa, Aizarna, Santa Engrazia, Liliko kapera eta Arroako elizetako agiriak...14	
1.3.1. Zestoako elizako agiriak.....	14
1.3.2. Aizarnako elizako agiriak	15
1.3.3. Santa Engraziako ermitako agiriak.....	17
1.3.4. Liliko kaperako agiriak.....	17
1.3.5. Arroako elizako agiriak	18
1.4. Zestoako Kontzejuaren bilerak eta tratuak.....	18
1.4.1. Zumaiako Kontzejuarekin Beduari buruz zuen auziaren agiria	18
1.4.2. Kapare ez zirenak Kontzejuan eta zenbait ofiziotan ez onartzeko erabakia.....	19
1.4.3. Zestoako Aizubiko errotari buruzko agiriak.....	21
1.4.4. Zestoako Kontzejuaren herri-basoetako ezcurraren enkantea.....	22
1.4.5. Herri-basoetan kalteak eragin zituen bakoitzari zigor gisa eragindako landare-aldaketak.....	23
1.4.6. Segurako Batzar Nagusietarako Kontzejuak emandako prokuradore-ahalordeak.....	23
1.5. Maria Nikolas Zabala-Lasaoren tratu eta agiriak.....	24
1.5.1. Maria Nikolas Zabala-Lasaoren ahalordeak.....	24
1.5.2. Maria Nikolas Zabala-Lasaoren obligazio-agiriak.....	25
1.6. Joan Martinez Baltzolakoaren obligazio-agiri eta ordainagiriak	26
1.7. Joan Armendiaren agiriak	28
1.8. Nikolas Martinez Egiakoaren tratu eta agiriak.....	29
1.8.1. Nikolas Martinez Egiakoaren obligazio-agiriak.....	29
1.8.2. Nikolas Martinez Egiakoaren hiribilduko orube-erosketa	31
1.8.3. Nikolas Martinez Egiakoaren beste zenbait agiri.....	31
1.9. Maria Akertza adingabearen eta Martin Akertza tutorearen tratu eta agiriak	32
1.9.1. Maria Akertza eta Martin Akertza Martin Perez Artzubiagakoarekin auzitan.....	32

1.9.1.1. Martin Perezek Maria Akertzaren galderei emandako erantzuna	33
1.9.1.2. Martin Perez Artzubiagakoaren lekukoak aurkeztea	34
1.9.1.3. Martin Akertzaren lekukoak eta haien testigantzak	34
1.9.1.4. Martin Perezen lekukoentzako galderak eta haien testigantzak	35
1.9.1.5. Auziaren jarraipena korrejimenduan	36
1.9.2. Maria Akertzaren heziketari buruzko lekukotasuna jasotzeko alkateari egindako eskea	36
1.9.3. Martin Akertzaren ordainagiri eta ahalordeak	37
1.10. Maria Otxoa Akertzakoaren tratu eta agiriak	39
1.10.1. Martin Enbilek eta semeak Enbil baserria zorpetuz Maria Otxoarekin egindako zentsua	39
1.10.2. Maria Otxoa Akertzakoaren ordainagiri eta ahalordeak	40
1.11. Joan Ibañez Zubiaurrekoaren agiriak	42
1.12. Domingo Baltzolaren agiriak	42
1.13. Domingo Arrona adingabearen Joan Zugasti tutorearen tratu eta agiriak	44
1.13.1. Zestoako hiribilduan etxea eta Arroako Etxeandian horma eraikitzeke eskea	44
1.13.2. Arroako Ana Kortazarrekin izandako auzi, tratu eta agiriak	45
1.13.3. Arroako Joan Sorazuri emandako lursaila eta Petri Sarari emandako Txiribogako errota	47
1.13.4. Hiribilduko etxeko lanen balioespena eta horma berriaren baldintzak	48
1.13.5. Joan Zugastiren ordainagiriak	49
1.14. Domingo Lizarraratsen bankuaren porrotaren ondorengo auzia	50
1.14.1. Bankuko hartzekodunek lekukoentzat aurkeztutako galderak	51
1.14.2. Lekukoen erantzunak	52
1.14.3. Sebastian Igurrolaren testamentua	54
1.14.4. Domingo Lizarraratsen hartzekodunen auziaren jarraipena	54
1.14.5. Hartzekodunak Pedro Santxez Benesakoarekin auzitan	55
1.14.6. Bankuko hartzekodunen auziaren jarraipena	56
1.14.7. Hartzekodunek aurkeztutako lekukoak eta egin beharreko galderak	57
1.14.8. Hartzekodunen lekukoek emandako erantzunak	58
1.14.9. Pedro Santxez Benesakoak aurkezturiko lekukoak eta ekarritako gaien zerrenda	59
1.14.10. Pedro Santxez Benesakoak aurkezturiko lekukoei egin beharreko galderak	60
1.14.11. Pedro Santxez Benesakoak aurkeztutako lekukoen erantzunak	61
1.15. Antonio Lizarrarats bikario eta kalonjearen agiri eta tratuak	62
1.15.1. Antonio Lizarraratssek Gabriel Artzubiagarekin kontuei buruz zuen auzia	62
1.15.2. Aizarnako Ibarra baserria Joan “Gorri” Lizasoetari errentan emanez egindako kontratua	64
1.15.3. Aizarnako Urrutikoetxea baserria Domingo Legadari errentan emanez egindako kontratua	65
1.15.4. Antonio Lizarraratsen ahalorde, ordainagiri eta gainerako agiriak	66

1.16. Joan Fernandez Olazabalgoaren tratu eta agiriak.....	67
1.17. Joan Perez Areitzagakoaren agiriak	69
1.18. Pedro Arretxe erretore eta lizentziatuaren agiriak.....	71
1.19. Pedro Zubiaurreren eta Joan Arbestainen tratu eta agiriak	72
1.20. Arroako Bizente Sorazuren eta Blas Artazubiagaren agiriak	74
1.21. Martin Otxoa Irarrazabalgoaren eta Martin Zuubereren tratu eta agiriak.....	75
1.22. Esteban Eztiola aita-semeen eta San Joan Idiakaitzen agiriak	77
1.23. Joan Olazabalen eta Joan Zabalaren agiriak	78
1.24. Joan Ruiz Arteagakoa, Joan Beltran Oliden eta Joan Gorriaranen agiriak	80
1.25. Martin Ondalde eta lagunak Maria Ortiz Ondaldekoarekin auzitan	80
1.25.1. Auzia Gipuzkoako korrejimenduan.....	80
1.25.2. Korrejidorearen epaiak	81
1.25.3. Auziaren jarraipena Valladolidko Kantzelaritzan	82
1.26. Otxoa Martinez Beduakoaren agiriak	83
1.27. Martin Alos Amilibikoa, Maria Oliden eta Joan Etorraetxearen agiriak.....	84
1.28. Joan Perez Altzolaraskoa, Martin Lizarrats eta Maria Perez Idiakaizkoaren agiriak.....	85
1.29. Madalena Ariztondo, Martin Acosta eta Martin Zubiaurreren agiriak.....	86
1.30. Joan Egaña, Domingo Etxaniz eta Grazian Ezenarroren agiriak	87
1.31. Maria Lopez Altzolaraskoa, Jakobo Gesalaga eta Domingo Arretxe-Etxenagusiaaren agiriak.....	88
1.32. Martin Perez Artzubiagakoa, Joan Oliden eta Joan Ruiz Goikoleakoaren agiriak	89
1.33. Domingo Berridi, Joan Errementari eta Maria Joanez Ibañetakoaren agiriak	90
1.34. Martin Agote, Domingo Amilibia eta Joan Urainen tratu eta agiriak	91
1.35. Maria Martinez Baltzolakoak Atristain baserria errentan emateko agiria.....	92
1.36. Joan Zigarán, Ramos Edarritzaga eta Pedro Urainen agiriak.....	93
1.37. Grazian Goienetxea, Mateo Enbil eta Domingo Garratzaren agiriak	94
1.38. Grazian Etxeandia, Ana Arretxe eta Joan Bengoetxearen agiriak.....	95
1.39. Bizente Ezenarro, Fernando Sorazabal eta Joan Sorazuren agiriak	96
1.40. Ana Akertza, Domingo Zugasti eta Pedro Altzolaratsen agiriak.....	97
1.41. Andres Martinez Malleakoa, Maria San Joan Ibañeta eta San Joan Ugarteren agiriak.....	97
1.42. Maria Beltran Iraeta eta Martin Otxoa Ariztondokoaren agiriak	99
1.43. Joan Perez Lilikoaren tratu eta agiriak.....	100
1.43.1. Joan Perez Lilikoaren obligazio-agiri, ordainagiri eta ahalordeak.....	100
1.43.2. Joan Perez Lilikoaren errekerimentu eta tratuak.....	101
1.44. Gipuzkoako Batzarrak, etab.	102
2. OHARRAK.....	104

AGIRITEGIA

1554. urteko urtarrileko agiriak [XV. m. (54) 1] - [XVI. m. (54-I) 10]	107
1554. urteko otsaileko agiriak [XV. m. (54-II) 1] - [XVI. m. (54-II) 4]	169
1554. urteko martxoko agiriak [XV. m. (54-III) 1] - [XVI. m. (54-III) 9]	175
1554. urteko apirileko agiriak [XV. m. (54-IV) 1] - [XVI. m. (54-IV) 12]	189
1554. urteko maiatzeko agiriak [XV. m. (54-V) 1] - [XVI. m. (54-V) 12]	231
1554. urteko ekaineko agiriak [XV. m. (54-VI) 1] - [XVI. m. (54-VI) 19]	251
1554. urteko uztaileko agiriak [XV. m. (54-VII) 1] - [XVI. m. (54-VII) 36]	285
1554. urteko abuztuko agiriak [XV. m. (54-VIII) 1] - [XVI. m. (54-VIII) 27]	329
1554. urteko iraileko agiriak [XV. m. (54-IX) 1] - [XVI. m. (54-IX) 48]	363
1554. urteko urriko agiriak [XV. m. (54-X) 1] - [XVI. m. (54-X) 25]	425
1554. urteko azaroko agiriak [XV. m. (54-XI) 1] - [XVI. m. (54-XI) 14]	457
1554. urteko abenduko agiriak [XV. m. (54-XII) 1] - [XVI. m. (54-XII) 2]	475

ERANSKINAK

ZESTOAKO ALKATEAK XVI. MENDEAN (1554)	483
XVIII ZESTOA XVI. MENDEAN (1554). IRUDIEN OINAK	487

BESTE ZENBAIT AURKIBIDE

GAIKAKO AURKIBIDEA	493
AURKIBIDE ONOMASTIKOA	507